

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Felelős szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

Az új bán.

Horvátország új bánja báró Rauch Pál ma letette az esküt. Rauch Pál báró az a férfi, akitől a horvát állapotok jobbra fordulását és az unió eszméjének megerősödését várjuk. Hogy ez a várakozás jogos-e, vagy sem, azt ma még nehéz megállapítani.

Horvátországnak a magyar nemzet már annyi engedményt tett és az unió érdekében annyi áldozatot hozott, hogy Rakodczay bán elejtése már valóban a dolog teteje. Ha ezzel és az új bán politikájával sem érik be horvát — testvéreink, akkor át kell térni olyan politikára, amely hatásosabb és amely világosabban, érthetőbben adja tudtul a horvát frakció-vezéreknek, hogy a délszláv királyság olyan ábránd, amely csak eszméje Magyarország teljes legyőzete után valósulhat meg. Ezt pedig, hogy elkövetkezzék, talán a horvát urak sem remélik. Ók egyedül a zavarteltsben reménykedhetnek és mert a zavarosban való halásztatás eddig sikerült, hát azt

hiszik, hogy a dolog folytatódni fog tovább.

A horvát kérdés Rauch báró személyének előtérbe kerülésével azonban új fázisba lépett.

Annyi bizonyos hogy a horvát politikai törekvések ezzel olyan mederbe terelődtek, amelyben megoldásuk, mindkét fél kölcsönös megnyugvására, majdnem biztosra vehető. Sajnos, viszonyaink olyanok, hogy még a szemmel láthatóan kedvező auspiciumok mellett sem beszélhetünk teljes, föltétlen bizonyosságról.

A mai rendszernek annyi a nyílt és a titkos ellensége, a horvátoknak hirtelenében annyi jó barátjuk akadt, hogy még a kész egyezséget is megbonthatják az utolsó pillanatban.

Az utóbbi egy-két esztendőben nem volt példátlan az ilyen meglepetés.

Ezért nem tartjuk a horvátokkal való békét egészen biztosnak és könnyen nyélbeüthetőnek.

De bármilyen bonyolult és fogas legyen is a kérdés, nem aggódunk.

A kormány, amióta az ország élén áll, nem igen szokhatott hozzá a könnyű munkához.

Ellenségei, akik fáradhatatlanul hirdetik, hogy a koalíció a szerencse páratlan gyermeke, hogy minden áldás csöstül hull az ölébe, hogy mindenki kezére dolgozik, gondokodtak arról, hogy még az egyszerű, könnyen megoldható kérdéseket is példátlanul összebogozzák. Mennyi fáradságot, munkát, talentumot fordítottak arra az áldástalan munkára, hogy utjába gátakat emeljenek.

Közben pedig szakadatlanul óbatgatnak tehetetlensége, lassúsága, — meddősege miatt. Nagyon csunya kis játék folyt ebben az országban az utóbbi két esztendő alatt a gyalázatos játékot ép azok üzték, akik mindig önzetlenségről, tisztaságról, becsületről papoltak.

Hát mulassanak tovább, ha mulatozásaik ellen nem tiltakozik a jóízlés és a lelkiismeret.

Nem leplezgetjük örömlenket azon, hogy a fordulat, amely a horvát politikában a józan, mérsékelt

A tenger.

— A „Debreczen” eredeti tárcája. —

Irta: Szini Gyula.

Két fehérruhás nő támaszkodott a hajó korlátjához. A ruhájuk vakított, villogott, mert a fejük fölött a tavaszi hold teljes tányérja pompázott. A sötét habokat néztek, amelyek simán, olajosan bujtak egymás alá és fölé, mintha szabályos fonatok volnának. Egy-egy nagyobb hullám kagylós ölével, fehér tájtéket turó tarajával a hajóteste á bujt, mintha emelni akarná.

Talán valamit láthatatlanul finom só-eső szitált az égből, mert érezték, hogy porusáikon mint tóduál be a tenger langyos lehellete. De nemesak ezzel a sós harmattal volt tele a levegő, hanem virágok illatával. Lehet, hogy a partok felől szelészárnyon érkezett a tavaszi hiradás, de az is lehet, hogy a vízregeteg mélyéből a esodás kelyhű virágállatok és soklábu kosza virágok szerelmi illatárja párázott ki.

A két fehérruhás nő életében először volt tengeren. Minden új volt még előttük, magának a hajónak a külön szaga is, amelyet alig lehet elemezni ilyen mámoros tavaszi éjszakán.

Más szaga vanilyenkorja kürtöböl kiáradó füstnek is, aztán a hajó kátrányos, kenőcsös ereszékeiből illó olajoknak, amelyek mind mintha valami elegáns szalón exotikus parfümjévé alakulnának össze, aminek fogalmához a hajó ragyogó tisztasága, szigorú mosoktalansága is hozzájárul.

De nemesak illatok, hanem hangok is zsongtak a levegőben. Az örökös morajlás ilyen nyugodt éjszakán valami víz alatt álvó reneteg leviathán egyhangú lélekzstvételeknek tetszik, mintha a tolongó, szökd eselő, egymáson átbukfencező habok is töle remegnének messze köröskörül, ameddig az ember ellát és azon túl is, az éjszakába vesző végtelen víztáblán.

Ez a szüntelen zsongás-bongás, amelyben a nagy csöndnek, a nagy síknak, talán az egész mindenségnek a ritmusa lüktet, szinte átjárja a hajót is, mely ugy zeng, bug magától, mint a kagyló, vagy mint valami gitár, amelynek visszhangos bordáit a fődélzet vékony, keskeny, sima deszkái alkotják.

A két nő még valamit érezt, mint mindazok, akik először szállnak tengerre. Érezték lábuk alatt az örvényt, örökös bizonytalanságot, a deszkaszálat, amely a ha-

lál cseppfolyós miriádjaitól választja el őket. És amily bizonytalanul lépkedtek eleinte, bármily szeliden ringatta is őket a tenger, olyan elfogultak, zavartak lettek később, amikor egy-egy erősebb hullámlökés kissé megbillente a hajót és a szívükbe plántalta a félelmet.

Ez annál furesább érzés volt, mert a hajón látszólag senki sem félt. Itt is, ott is a sötétben egy-egy emberpár huzódott meg, hallgatagon fogták egymás kezét és néztek a víz örökös változékonyságát. Nászutasokkal volt tele a hajó. A halál hátán a tavasz ujjongott. A két nő hiába menekült előle a fődélzet legmagasabb és legszellősebb emeleteire is.

Szinte röstelték, hogy vakító, feltűnő ruhájukban ödöngnek olyan helyeken, ahol mindenki bujik, mindenki hallgat. Visszaforulniok sem nagyon lehetett, mert észrevettek, hogy valaki követi őket; kissé oldallog még, de egészen határozottan és mind közelebb a nyomukban van. Az egyik nő óvatosan hátrapillantott és látta, hogy sötét ruha, fehér nadrág van rajta, a sipekáján pedig arany paszomántgomb csillog. A hajóhoz tartozik, gondolta magában, talán tengerésziszt.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára lívegenként 4.— korona

elemek többségét, felülkerekedését jelenti, bekövetkezett. Számítottunk rá. A viszály legádázabb napjaiban sem hittük, hogy horvát véreink olyan kézzel fogható módon csapasák be magukat, amint be akarták őket csapni. Tudtuk és számoltunk vele, hogy a kalandor politikára van alkalom s hogy akik a khaoszból, a zavarosból hasznot akarnak húzni, azok élni fognak az alkalommal. Nem vettük zokon, nem sürgettük, hogy a kormány, pedig ellenségei ugyancsak kapacitálták rá, erőszakos kézzel, csirájában fojtja el a vérmes, de vértelen kimérákat, azokat a velleitásokat, amelyek ék-telen lármával követelték maguknak életet.

A nemzeti bank.

A kormány programja.

Budapest, január 9.

(Saját tudósítónktól.) Az országgyűlés koalíciós pártjai a mai nap folyamán jelölik ki azokat a tagokat, akiket a nemzeti bank ügyében kiküldendő bizottságba akarnak megválasztatni. Ez a választás, mely a képviselőháznak holnap újra kezdődő ülései némi mozgalmat hoznak a politikai életbe. Ma már számos képviselő érkezett a fővárosba és függetlenségi párt délutáni értekezlete népesnek ígérkezik.

Az alkotmánypártban már körülbelül megállapodtak a megválasztandó négy tag személyében. Ezek:

Szivák Imre
Széll Kálmán
Náday Lajos
Issekutz Győző.

Valamennyien a közös bank hívei. A függetlenségi párt mai értekezletén fog választani.

*

Gróf Andrássy Gyulának a pénzügyi bizottság tegnapi ülésén tett kijelentései aktuálissá tették a kérdést, mi a kormány

terve az átmeneti időszak tartama dolgában. Erről tudósítónknak olyan államférfi, aki a kormány intencióiba egészen be van avatva, a következőket mondta:

— Ha gróf Andrássy Gyula márciusban vagy áprilisban csakugyan be is terjeszti az általános választói jogról szóló törvényjavaslatot, ettől még igen messzire vannak a választások. A kormány munkaterve az, hogy a most kezdődő ülések során elsőben elintézi az adóörvényeket, a budgetet és az ujoncjavaslatokat s ezután soraveszi mindazokat a javaslatokat, melyekkel politikája irányát ki akarja domborítani s amiket örökségül akar adni a jövőnek.

Nincs tagja a kormánynak, akinek idevonatkozólag terveit ne volna, amiket az átmeneti kabinet távozása előtt meg akar valósítani. Így kizártnak tartom, hogy a nyári szünet előtt letárgyalják az általános választói jogról szóló javaslatot, de ha a javaslat sürgösségére való tekintettel nem is tartanak nyári szünetet, akkor is jól benne leszünk az őszben, mire abból törvény lesz. Utána a kormány okvetlenül elintézteti az 1909. évi költségvetést, az ujoncjavaslatokat s mivel ennek a törvénynek életbeléptetése jelentékeny közigazgatási transzformációkkal jár, a legjobb esetben, ha akadályok nem merülnek fel közben, ami ő a magyar politikai életben az ember sohasem biztos, sem számíthatunk arra, hogy az általános választói jog alapján lefolyó választások 1909 nyara előtt megtörténhessenek.

Politikai hírek.

Az új bán eskütetele. Fővárosi tudósítónk jelenti: Báró Rauch Pal, az új bán ma délelőtt fél tíz órakor tette le a Hofburgban a király kezébe az esküt. Ennél az ünnepi alkalomnál mint magyar zászlósúr báró Orczy Béla szerepelt. Jelen volt Wekerle Sándor miniszterelnök és az esküminit gróf Zichy Aladár, a király személye körüli miniszter olvasta fel. Valamennyien magyar diszruhában jelentek meg a király előtt, aki az eskütevés után az új bán külön kihallgatáson fogadta.

Wekerle a királynál. Wekerle Sándor miniszterelnök ma az általános kihallga-

tások során elsőnek jelent meg a király előtt, hogy megköszönje a Szent István-rend nagykeresztjével való kitüntetését.

A hortobágyi gazdaságok felügyelői gazdái.

A gulyás és csikós fogadások eredménye.

Az intéző bizottság ülése.

— január 10.

(Saját tudósítónktól.) A gazdasági intéző bizottság a napokban tartott ülést, amelyen a hortobágyi gulya- és ménestartó gazdaságok felügyelő gazdáit választották meg. Ezen az ülésen történt a gulyások és csikósok felfogadása is.

Az intéző bizottság ülésén jelen voltak Király Gyula gazdasági tanácsnok elnökle alatt a következő bizottsági tagok: Udvarhelyi Géza városgazda, Juhász István, Boldog Sándor, Szentesi János, Polgári József, Kertész István, Kertész János, Balogh Ferenc, Horváth János, Zöld Mihály, Erdei Péter, Polgári Bálint, Balogh János és dr. Tóth Emi bizottsági jegyző.

Az ülés megnyitása után Király Gyula tanácsnok meleg szavakban elparentálta dr. Tóby Elekét, az intéző bizottság volt érdemes jegyzőjét.

Ezután a felügyelő gazdák megválasztására és a gulyások, illetve csikósok felfogadására tért át a bizottság.

A hortobágyi gulya- és ménestartó gazdaságoknál felügyelő-gazdák a következők lettek:

A máta megetti gulyánál Zöld Mihály, helyettese Németh Gábor, a papegyházi gulyánál Polgári József, a hármasi gulyánál Erdei Péter, a faluvéghalmi gulyánál Juhász István, a halaskozinéi Polgári Bálint, helyettese Lada István, a sárosréti gulyánál Szentesi János, a pentezugi gulyánál Banyai Péter.

A közös gulyákhoz felügyelő gazdákul megválasztották a következőket: Az ökröcsordához id. Kertész Istvánt, a bikagulya és sertésnyájához Balogh Ferencet, helyettesül ifj. Balogh Jánost, a feketeréti tinógulyához ifj. Kertész Istvánt, a macskatelki tinógulyához Boldog Sándort, helyettesül

Lemenekültek előle a hajó orrához és ott a kotelesomók közt, amelyek nagy rendszeretel voltak csigákba csavarva, végre találtak egy helyet, ahol nem volt senki, csak a habok fecsegtek a labuk alatt. A hajótestet csak ezt látta, odament hozzájuk és megkérdezte tőlük:

— Nem féltek-e, hogy leesnek?

Nem felelték neki semmit. A fiatal ember napbarnította arca, zöden villogó világos szeme nyugtalanul és keresőleg tévedt hol egyikre, hol másikra. Szinte kidülledt a szeme, mint az éhes macskáé, úgy, hogy nem mertek ránézni, sőt féltek tőle.

Nem ismerték a tengert és nem ismerték a tenger eféle nyugtalan fiait, akik hónapok óta vannak a hajón és remegve, toporzólkolva várják azt a pillanatot, amikor végre kiköthetnek és seregestől roharnak a kikötővárosok lezengzősabb utcáiba, ahol egy-egy piros lámpás úgy csábítja őket, mint a thériákiszit az ópium gőze.

A tengerész, aki csak utas volt a hajón és hazafelé igyekezett, valósággal megbabonázva állt előttük. Szinte beleremegett a keze és a szeme nyugtalanul cikázott ide-oda.

Látszott rajta, hogy tizenöt-tizenhat éves leányoknak nézi őket és azzal a szivdobogással közelkedik feléjük, amit egy ártatlan leány fehér ruhája okoz. Ezt kiéreztek a szeme sűrűségéből.

A két polgárasszony, akiknek odahaza gyermekeik voltak, zavartan és értelmetlenül állt a pogány tekintet előtt, amelyből a tenger egész félelmetessége tükröződött. Ismerték ugyan a férfiak szemtelen, kihívó tekintetét, piántásait, de ehhez hasonlót még nem láttak. Két órával előbb, hogy a kikötőből elindultak, valahonnan az őből sötétségéből villant rajuk két ilyen zöld szem, két ilyen zöld lámpás, talán egy bárkáról. És ez a kép meglevenedett a szemükben.

— Kérem, menjen tovább! — szólt zavarában az egyik asszony, a szóke. A másik pedig a barna, elfordult, mert hirtelen nem tudott mást csinálni.

A tengerész talán ezt is biztatásnak vette. Elkapta a barna asszonyt, visszacsavarta a fejét és izzó csókot nyomott az ajkára, hogy a karsu nő egészen belevonaglott. A szóke asszony önkénytelenül föl-emelte az oklét, ráütött a férfi hátra és addig ütötte szaporán, erősen, míg az el nem engedte az asszonyt, mint ahogy a megsebesült pardué engedi ki karmaiból az áldozatot. Mindez egy pillanat műve volt, egy önfeladott pillanata, amikor minden emberből kiürül valami elemi mozdulat.

A férfi pasz mántos sikkája ott hevert a földön. Megállva nyult a fövege után, visszatette a fejére, de mikor visszaegyenszedett, eltakarta az arcát. Sirt? Vagy szegvelte magát? Vagy kiújában a tengeret

harapdálta? A két asszony ámulva nézett rája, amint megalázva, sompolyogva, szinte kétrét görbülve tűnt el a hajó sötétségében.

— Nézd, — szólt a barna asszony — beleharapott az arcomba!

As arcán ott volt a frissen serkelt vér nyoma.

A kajütjükbe vonultak anélkül, hogy több szót váltottak volna. A barna asszony hallgatagon levetkezett és gyorsan befeküdt az ágyába.

A szóke asszony lassabban vetkezett, magába merült és amikor már el is fujtak a gyertyák, még sokáig nem tudott elaludni. Nem ő kapta a csókot, talán ezért gondolkodott rajta olyan hosszasan.

Hánytorgott az ágyában és a sötétben igyekezett kitálatni, hogy mit gondol most magában a másik asszony. Mert a barna sem aludt, csak tetette az alvást. Nyögött sóhajtozot, talán sirt is halkán, alig észrevehetően.

As a szóke asszony föl-emelte a kis rézkeretű kerekj. b. króla függőnyt, kibámulta tengerre, amely az ablakkal csaknem egy szinten terült el, a hajjai vagy szeliden sziporkáztak a holdfényben, vagy sötétben alábujtak az örvénybe, mintha tenger halkán ziháló keble alá, a feneketlen viharok és szevedelyek mélybe igyekeztek volna. És irigyelte a másik asszonyt, aki némán, magánosan, boldogan sirdogált, sirdogált...

Vagyonbukott Rózsa Ignác csödtömegét megvettem

5 óráig az áruk eladásra bocsátatnak. — Tisztelettel

M o l n á r V. J. és T á r s a

és a Kistemplombazár helyiségében e hó 12 től dél-előtt 9—12-ig, délután 3-tól fióküzlete. 1257

iff. Boldog Sándor, a szüzugyához iff. Balogh Sándort, a törzsgyúhoz Szentesi Janost és Polgári Bálintot, a juhtartó gazdak részéről: Horvath Janost és Kertész Janost.

Ezután a gulyásokat és csikósokat fogadták fel.

A halasközi gazdasághoz számadó-gulyásnak és csikósnak Hajas Istvánt, a pentezugi gulyához Gál Lajost, a faluveghalmi gazdasághoz számadó gulyásnak Dózsa Lászlót, számadó csikósnak Kaplár Demetert, a mátamögötti gazdasághoz számadó-gulyásnak és csikósnak Kiss András, a papegyházi gazdasághoz Kapitány Janost, a sárosréti gazdasághoz Erdei Mihályt, a hármási gazdasághoz Szalontai Józsefet.

A közös gulyákhoz és méneshöz pedig felfogadták az alábbiakat:

Az ökörsordához számadó-gulyásnak Fülöp Janost, a macskatelki tinógulyához Tar Mihályt, a sárosréti tinógulyához Ferge Pétert, a szüzugyához Hüse Istvánt, a bikagulyához Tóth Mihályt, a törzsgyúhoz Hajas Janost, a szártelki ciframéneshöz számadó-csikósnak Vig Imrét, a szatmáriteki méneshöz, Hajas Józsefet, a tornyidombi méneshöz Pecze Istvánt, a kunyorgyi méneshöz Hajas Mátyást, a ludashalmihoz Nagy Ferencet.

Városháza és vármegye.

Debrecen gőzfertőtlenítő gépe. Debrecen városa még 1882-ben szerzett volt be egy gőzfertőtlenítő gépet, amely azóta állandó használatban van. Pécs városa is akar készíttetni egy ilyen dezinficiáló gépet és átiratában kérte a várost, hogy a gép rajzát küldjék meg a városnak. A tanács, miután a gép rajza nincs a birtokában, csupán annyit tudat Pécs városával, hogy a gépet Kumanholzkirchből szerezték volt be annak idején.

Beszűntetik a nagyerdei kávéházat. Németh András és Társa a nagyerdei kávéház és cukrászda, a régi lövoide épület bérleti folyamodványt adtak be a tanács-hoz, hogy a helyiség bérletére vonatkozó szerződést bontsa fel a város, mivel a kávéház és cukrászda napi bevétele oly csekély, hogy az üzletre ráfizettek. A tanács az ügyet áttette a pénzügyi bizottsághoz.

A város nyomda vállalata. A városi nyomda vállalat t. guap terjesztette a városi tanács elé az 1907. évi üzleti forgalmáról való kimutatását. A kimutatást a tanács tudomásul vette.

Összeírják a lovakat és szekereket. A földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy a város területén levő lovakat és szekereket irassa össze. A tanács az összeírást elrendelte, bezárólag e hó 19-ig. Az összeírást a tűzoltó laktanya helyiségében fogják eszközölni s arról a főkapitány 7000 darab plakáton és falragaszon fogja értesíteni a város közönségét.

Hivatali eskü. Szabó Elek, városi tiszteletbeli aljegyző a tegnapi tanácsülésen tette le a hivatali esküjét Kovács József polgármester kezébe.

Elkobzott hamis mérlegek.

A vásárló közönség megkáróztatása.

— január 10.

(Saját tudósítónktól) A debreceni közönséget nem elég hogy a legnagyobb drágaság sújtja, hanem még ki van téve lelkiismeretlen üzletemberek manipulációinak is, melyek az utóbbi időben sűrűn ismétlődnek meg.

E manipulációk két kategóriára oszlanak.

Az árucikkek meghamisítására és hamis mérlegek használatára. Ugyiszólván minden hétre jut egy-két ilyen eset és a rendőr-

ség aktái megdöbbentő képét nyújtják annak, hogy a debreceni piacon mily konyedán boldogulhatnak az élelmiszer hamisítók, a gyomor e gyilkosai és más csalárd szándékú emberek.

A debreceni rendőrséghez az utóbbi időben nagyon sok bizalmas feljelentés érkezett, melyek szerint egyes üzletekben hamis mérleget használnak. Dobos József rendőrfogalmazó a feljelentések révén nyomozást és széle-körü, minden üzletre kiterjedő vizsgálatot indított, melynek első eredménye az lett, hogy Sch. J. Csapó-utcai lisztkereskedőtől három hamis mérleget koboztak el.

Az egyik elkobzott tizedes mérleg egy dekával kevesebbet mért, a másik kettő pedig teljesen rossz volt, de azért bizonyos rosszindulattal használni lehetett őket. A rendőrsége a hamis mérleg tulajdonosait kihallgattak, de ezek tagadták, mintha a mérlegeket használtak volna. De miután hamis és rossz mérlegeknek csurán az elárúsító helyeken való tartása is kihágást képez, a rendőrség az eljárást folytatja és általában most szigorú piacvizsgálatot tartanak, hogy a hamisításokkal való manipulációknak véget vessenek.

A katolikus szegényház ügye.

Nem akarják felépíteni.

A katolikus szegényház megszüntetése.

— január 10.

(Saját tudósítónktól.) A Petőfiterén, a vasuti állomás szomszédságában van egy rozoga, dűledező épület, amely dudva felverte udvarával, piszkos külsejével nem valami kellemes látványt nyújt. A katolikus szegényház épülete ez a ronda ház.

Ez az épület nemcsak esztétikai szempontból kifogásolható, hanem közegészségügyi szempontból is, mert elképzelhető, milyen egészségi állapotok lehetnek abban a ronda épületben, amely kívülről is valószínűsítő csiraként mutatja minden betegségnek. A városi tanács fel is szólította a helybeli katolikus egyházközséget, amely a szegényházat kezeli, hogy vagy építessen új szegényházat, vagy pedig a mostani szegényház telkét adja vissza a városnak és szegényeit helyezze el a városi szegényházban. Mivel a katolikus egyházközség ez utóbbi ajánlatot nem akarta elfogadni, a tanács egy ujonnan felépítendő katolikus szegényház céljaira két telket jelölt ki a városon kívül, hogy az egyházközség a kettő közül válassza ki azt, amelyik helyen a szegényházat fel akarja építtetni.

A katolikus egyház küldött is ki bizottságot, amely a város képviselőivel tárgyalásba bocsátkozott, de a katolikus egyház által kiküldött bizottság és a tanács megbízottai nem tudtak megegyezésre jutni.

A tárgyalások eredménytelen-ségéről a tanács tegnapi ülésén számolt be Olah Karoly kultur-tanácsnok.

A tanács azonban az ügy eldöntésének huzását-halasztását tovább tőni nem hajlandó és ezért megbizta Olah Karoly tanácsnokot, hogy lépjen érintkezésbe Gróf Ferenc prépost-plébánossal a kérdés

végleges és sürgős elintézése céljából, hogy vagy építtesse fel a kath. egyház a felkínált telkek valamelyikén a szegényházat, vagy pedig szüntesse be a szegényházat és ápolójait helyezze el a városi szegényházban, mert azt a ronda, piszkos, egészségtelen épületet a város középpontjában a tanács semmi esetre sem fogja tovább eltőni.

A tanácsnak az állásfoglalása igen helyes és indokolt, mert az a botrányos állapotban levő szegényházi épület nem diszelegget ott időtlen időnkig a város egyik legforgalmasabb utcavonalában. Azt az épületet onnan minél előbb el kell tőntetni.

Lehetséges, hogy a katolikus egyházközségnek jelenleg nem áll rendelkezésére pénz új szegényház felépítésére, de ez a körülmény sem menti a dolgot.

A katolikus szegényház különben is csak 10-12 katolikus szegényt ápol a helyiségében s így a szegényháznak az elég tetemes költségekkel való fentartása nem is indokolt, annál kevésbé, mivel a városnak minden tekintetben modern szegényháza van, amelyben a katolikus szegények éppen olyan ellátásban és gondozásban részesül-nének, mint a más felekezetűek.

Hogy azonban a katolikus egyháznak a lelkiápolás tekintetében felmerülő aggodalma is eloszol-jék, a város hajlandó volna arra is, hogy a szegényházi lakókat feleke-zetek szerint való osztályokba ossza.

Színház.

MŰSOR:

Pénteken: Ármány és szerelem szomorú játék „B” bérletben, Bakó László harmadik fel-
lépte.

Szombaton: Vasgyáros dráma „C” bérlet-
ben, Bakó László utolsó fel-
lépte.

Vasárnap délután: Telen népszimű bér-
letszűntetben.

Vasárnap este: Rang és mód szimű kis
bérlet.

* **Árday Ida javára.** Árday Ida be-
tegségéről s az ezzel kapcsolatos segély-
akcióról megemlékeztünk. A kiváló művész
gyógyulását elősegítendő Weichinger Károly
ma e célra 20 koronát küldött be szerkesztő-
ségünkhez. További adományokat elfoga-
dunk s hírlapilag nyugtázzunk.

Azon felhívásnak, melyet lapunk teg-
nap számában mi is közzétettünk, úgy hisz-
szük kellő hatása és így kedvező eredménye
lesz. A debreceni színűgyegylet kezdemé-
nyezésére a beteg művész részére még a
mult év folyamán szűkebbkörű gyűjtés in-
dított meg, melyhez járultak: a színűgy-
egylet (okt., nov., dec. és január hónapokra
à 5 kor.) együtt 20 kor., Debreceni Első
Takarékpenztár 20 kor., Zádor Lajos 5 kor.,
Kömlyssy Arthur 5 kor., Békés Lajos 5 kor.
együtt 55 korona, mely összeg még kará-
csony szombatián illetékes helyére eljuttatta-
tott. Ezenkívül a Kaszióban is aláírási iv
tétetett ki, melyen a gyűjtés folyamatban
van s melynek eredményét lapunk legköze-
lebbi számában szintén közzétesszük.

Bakó László a Nemzeti színház nagy
művésze ma újból föllép s ezuttal színre ke-
rül Schiller klasszikus szomorujátéka, Ármány és szerelem, melyben a vendégművész

Ferdinandot, egyikét legjobb alakításainak adja. Kivüle részt vesznek a darabban: Szabó Irma, László Aranka, Lukács Andor, Békés Gyula, Ligeti, Tallián stb.

* **Bakó László utolsó vendégfellépte** szombaton lesz s ekkor a Vasgyáros címszerepét játssza a vendégművész. A többi szerepek is elsőrangú kezekben van, így Hahnel Aranka, Csáder Irén, Lukács Juliska, László Aranka, Ternyei, Tallián, Szabó Irma, Békés stb. játszanak.

* **Rang és mód.** Vasárnap este is élvezetes előadás lesz. Ekkor kerül színre a Rang és mód, ez a gyönyörű zenéjű színmű. E darabot régen nem adták Debrecenben s így általános érdeklődéssel várja a közönség a kiváló színű előadását. A darab főbb szereplői Jeszenszkyne, Báthory Mária, Lukács Juliska, Szakács, Ternyei, Békés, Bérczy.

* **Cigányhangverseny.** E hó 14-én megismétlik színházunkban a múlt hó 23-án tartott nagy monstre cigányhangversenyt, melyen az összes helybeli cigány zenekarok részt vesznek s így mintegy 140 cigány fog egyszerre szebbnél-szebb számot előadni. Az egyes számokat a Magyar Kálmán, Magyar Imre, Rácz Károly, Rácz Gyula, Veres Tóni és Kiss Béla fogják vezényelni, a hangverseny iránt a legelőkelőbb körökben általános nagy érdeklődés mutatkozik. A hangverseny bérletaszünetben tartatik meg.

VILLAMOS SZÍNHÁZ.

* **Az Uranus mai műsora.** 1) Két-ezer mértföld egy dollár nélkül. 2) Madame cigarettái. 3) Nemes lovas. 4) Férj kegyetlensége. 5) Varázs alma. 6) Csodaforrás. 7) *Esmeralda.* Műsorváltozás fentartva. Hely-árak mint rendszeren. Előadások este 6, 7, 8, és 9 órák. Holnap ugyanez a műsor. Vasárnap teljesen új műsor. Szenzációs újdonság. Az amerikai privát detektív és Jezus születése, élete, halála, órákint felváltva.

A halál torkában.

Tömeges életveszedelem.

A sorompós büne.

— január 10.

(Saját tudósítónktól.) Egy könnyen bekövetkező borzalmas vasuti katasztrófát háritott el tegnap a szerencsés véletlen. Egy sorompó-őr gondatlansága miatt csak pillanatokon mulott, hogy a katolikus temető előtt elhuzódó vaspályán irtozatos szerencsétlenség bekövetkezzen és hogy egész ember-tömegeket legyilkoljon az arra robogó vonat.

Az idegrázó, vérfagyasztó jelenet a katolikus temető és a Dohány-gyár mellett elfutó sínpáron játszódott le tegnap reggel. Itt ugyanis egy vasuti átjáró van, melyen elképzelhetetlenül nagy a reggeli órákban a forgalom, minthogy a dohánygyárba, a vágóhidra igyekvő embereknek itt kell keresztül haladniuk.

Az átjárónál természetesen órház és sorompó van, mivel a vonatok gyakori közlekedése és a nagy forgalom miatt a felügyelőre kétszeres szükség van.

Tegnap reggel a rendes menetrend szerinti időben robogott arra 8 órák a szatmári gyorsvonat. A sorompók nem voltak csodálatosképen leboosájtva és a sineken 20-30 ember is igyekezett a tulsó oldalra, mikor tőlük 3-4 méternyire a kanyarultnál feltűnt a vonat, amint dübörögve, zakatolva közeledett feléjük.

Az emberekben megfagyott a vér. Az asszonyok sikoltoztak, a férfiak káromkodtak, segítségért kiáltoztak és örösten rohantak le a sinekről és valóban a csodálatos véletlen mulott csupán, hogy valaki a menekülők közül a kerekek alá nem került.

A legválságosabb életveszedelemből kiszabadult tömeg aztán a sorompó-őr ellen

fordult, aki súlyos gondatlanságból nem eresztette le a sorompót és feltétlen meglincselik, ha a közelben állomásozó rendőrök segítségére nem sietnek.

Egyébként az állomásfőnökség a gondatlan sorompós ellen szigorú vizsgálatot indított.

Meglincselt Don-Juan.

Félholtra vert legény.

Martonfalvan történt.

— január 10.

(Saját tudósítónktól.) Egy félholtra vert Adonisz fejű deli legényt szállítottak el hordágyon egyik múlt éjszaka Martonfalváról.

Ez a szép paraszt suhanc veszedelme volt a mártonfalvi menyecskéknek. Elszerette a deresedő gazdák hitveseit, szerelemre csábította a jegybe járó hajadonokat s ősi cselesap vére hajtotta egyik asszony karjából a másikba, aztán elérte a végzete a paraszt Don-Juant. A sok felszarvazott gazda törbe csalta a szerelmes szívű legényt, akit Peske Jánosnak hívnak.

Légyottra indult most is a legény, de a párja helyett az asszony ura fogadta néhány szomszéddal.

Amint ugyanis a szeretője házához ért, az ajtót nyitva találta Peske János. Azt híven, hogy mint rendszeren várja őt az asszony, bekopogtatott az udvaron a szoba ablakán:

— Juliskám édes, nyissad ki az ajtót, itt vagyok!

A következő pillanatban kinyitott az ajtó, de a belépő szerelmes legényt az asszony ölelő karjai helyett fustélyok és botok fogadták, melyek vigan kopogtak formás, fekete fürtű fején.

A gyanutlan legényt a lesben álló férjek közrefogták és a szó legszorosabb értelmében félholtra verték. Ugy találtak rá eszméletlen állapotban és a szerencsétlent beszállították a kórházba.

Sérülései nagyon súlyosak, de azért van remény arra, hogy felépül. Támadói ellen a csendőrség megindította az eljárást.

Debrecen városa és a főrealiskola.

A város protektori jogai.

Öt tanszékre tehet jelöléseket.

január 10.

(Saját tudósítónktól.) Nem sokan tudják azt Debrecenben sem, hogy a helybeli állami főrealiskola, e magas nivón álló, kitűnő tanintézetünk létesítésében mily becses érdemei vannak Debrecen városának. Városunk vetette meg nevezetesen az intézet alapját s Hatvan-utcai, modern és impozáns épületének felépítése is 342 ezer koronájába került Debrecen városának. Ezenkívül évente 18 ezer koronával járul hozzá a város az intézet fentartásához, ami szintén jelentős támogatás.

Miúgyan áldozatok ellenében azonban, amióta az iskola állami kezelésbe ment át, a városnak semmi beleszólása nem volt az intézet ügyeibe. Ez indította a város tanácsát arra, hogy lépéseket tegyen protektori jogainak érvényesítése érdekében. A tanács

ezen akciójának indoka nem az volt, hogy áldozatért valami ellenértéket kapjon a város, mert hisz kulturális tekintetből erkölcsi kötelessége az iskolák támogatása, hanem azon természetes indok, hogy a város áldozatkészsége, anyagi támogatása valamilyen képpen kifejezésre is jusson.

A tanács megbízásából Oláh Károly kulturatanácsnok tárgyalásokba is bocsátkozott Géresi Kálmán tankerületi főigazgatóval, aki elismerte a város igényét bizonyos protektori jogokra. A tárgyalások megegyezésre vezettek, amennyiben a főigazgató beleegyezett abba, hogy a város részére biztosítva legyen az a jog, hogy öt tanszékre Debrecen városa jelölhessen tanárokat. Ezen öt tanszék között pedig szerepeljen a magyar nyelvirodalom és a történelem tárgyának tanszékei.

A város a 18 ezer korona hozzájárulási költségek alól is felakarta magát menteni azért, hogy ezen összeget más kulturális célra fordíthassa. Géresi Kálmán főigazgató azonban ebbe a feltételbe nem akart beleegyezni s így a város ezt a feltételt elejtette.

Mulatságok.

Nyilvános köszönet. A „Kossuth-dalkör” által 1907. december 31-én tartott dalestélye alkalmával Dávid Minál, Vértessy István, Nagy Lajosné, Ungvári Dániel, Szekeres Andras 2-2, Pécsi Imréné, Antal Jenőné, Zöld József, Barna Jánosné 1-1 és Koszteczy Bertalan 3 koronát voltak szívesek felülfizetni. Fogadják érte a Dalkör nevében hálás köszönetemet. Debrecen, 1908. január 9. Hatvani József pénztáros.

Apró gonosztevők.

Tolvaj gyermekek.

— aki a halott mellett is lop.

— január 10.

(Saját tudósítónktól.) A társadalom legmegdöbbentőbb közüneteit az apró gonosztevők képezik. A rendőrség aktái tudnának arról sokat beszélni, hogy a legtöbbszörre iskolázatlan apró gyermekek mily könnyen vetemednek lopásra, sőt nagyobb-szabású büntetésekre is. Nem csoda, hisz szülőiktől látják, tanulják, sőt ezektől kapnak olykor-olykor buzdítást is a „munkára”.

A tegnapi rendőrségi krónika is szomorú képét nyújtja ennek a szomorú valóságnak. A rendőrség egy csapat apró gyermeket fogdosott össze, akik apróbb-cseprőbb dolgokat lopkodtak össze szüleik számára.

Egy Nagy József nevű fiúcska vezetésével működött az utóbbi időben egy kis három tagú tolvajbanda. A jeles események Nagy Gyula hivatalnoknál, Szentesi Károly gazdálkodónál és Gerstein József kereskedő házában lártak. Libákat, rucákat s különböző házi dolgokat lopkodtak össze összesen mintegy 150-200 korona értékben.

A másik apró banda Radi János nevű 15 éves fiú vezetésével már nagyobb szabású büntetésekre bocsájtkozott. Betörésektől sem riadt vissza. A rendőrség azonban a multkoriban rajtuk ütött és most mindkét bandát a rendőrségen lezárják és valószínűleg javítóintézetbe fogják őket internálni.

Sokkal érdekesebb már az az eset, melyben a csendőrség nyomozott.

Ez Ondódon történt és az eset hőse szintén egy 15 éves fiú, ki Burai Ferencnek tegnapelőtt meghalt egy kis fiúcskájára és bejött Debrecenbe a temetés iránt intézkedni.

A halottat és a ház őrizetét a szomszédos csősz Santa Ferenc nevű fiára bizta. A fiú felhasználta a kitűnő alkalmat és egy csomó kisebb tárgyat ellopott a házból és aztán a halottat, házat mindent otthagytott, de később a csendőrök elfogták. Az eljárás folyik.

Hirek.

— **Változás a debreceni törvényszéken.** Az elmúlt napok alatt fontosabb változások estek a debreceni törvényszéken. Hoffmann József vizsgálóbíró, ki nemrégiben táblabírói rangot és címet kapott, főtárgyalási tanácselnök lett. Helyét Tóby István törvényszéki bíró foglalta el, ki már a napokban elfoglalta hivatalát. Hoffmann József mint főtárgyalási elnök január 17-én fog legelőbb szerepelni.

— **Tartalékosok fegyvergyakorlati.** A tartalékosok fegyvergyakorlatinak lebonyolítására tavaly próbaképpen életbe léptetett mód az idén — mint Bécsből táviratozzák — már végleges formában fog alkalmazást nyerni. Eszerint valamennyi fegyvergyakorlatra kötelezett tartalékos, a március közepétől szeptember végéig terjedő idő alatt hivatásuk módján, hogy ezek ebben az időben állandó megerősítésül szolgáljanak a létszámnak. Az egyes tartalékosoknak azonban szabadságukban áll a bevonulásra azt az időt, illetve azt a turnust választani, amely élethivatásuknak leginkább megfelel. Evvel a gazdálkodó lakosságnak régi óhaja teljesül. A gyalogságnál és vadász csapatoknál 172,000 embert hívnak be 13 napra, 63,500 embert 12 napra, 4900 embert 28 napra, a lovasságnál 4800 embert 25 napra, a tábortűzvédelemnél 9400 embert 12 napra, a vartűzvédelemnél 5600 embert 17 napra, az utászcsapatoknál 5450 embert 17 napra és 250 embert 28 napra, a vasúti és távirdelezdeknél 2300 embert 17 napra, a szekerész csapatoknál 6000 embert 17 napra. Ez összesen 278,000 ember, kivülök 4900 tartalékos tisztestet hívnak be fegyvergyakorlatra.

— **A városi igazoló bizottság.** Weszprémy Zoltán főispán az igazoló bizottság elnökévé dr. Ujfalussy Józsefet nevezte ki, tagjainak pedig Kardos Lászlót, Somogyi Pált és dr. Nagy Lajost. A bizottság mandátuma egy évig tart.

— **A nyiregyházi Bessenyei-kör** január hó 15-én, szerdán este 8 órakor a Korona-szálló dísztermében estét rendez. A műsorban szerepel Szávay Gyula is, a kiváló költő Debrecenből. A műsor egyébként ez lesz: 1. Bach—S radal: II. orgona hangverseny (Allegro—Moderato Adagio—Allegro). Zongorán előadja Ripper Alice urhölgy. 2. Csengettyű-ária, Déliber „Lacmé” című operájából. Eneklő B. Sándor Erzsébet, a m. kir. Opera művésznője. 3. Költemények. Irtó és előadja Szávay Gyula, a Petőfi-társaság tagja. 4. a) Mendelssohn, dalok szöveg nélkül. Op. 62, 25., 34. szám (Fonóda). b) Strauss—Menter, hangverseny-keringő. Zongorán előadja Ripper Alice urhölgy. 5. a) Nagy ária, Verdi „Rigoletto” című operájából. b) Farkas Ödön, Sir a nóta... Eneklő B. Sándor Erzsébet. 3. a) Chopin, Nocturne. b) Liszt, Rapszódia. 15. szám. Zongorán előadja Ripper Alice urhölgy. Zongorakíséret Dienzl Oszkár.

— **Eldoradó.** A jótékony nőegylet pazar tényü terme ma d. u. 3—8-ig 20 filléres belépti díj mellett látható lesz. Jegyek ott a pénztárnál válthatók. Az ital és ételnemüeket adakozó t. közönség kéri, adományait a bál napján 11-én, szombaton d. u. 4 órától kezdve a Bika nagytermébe felküldeni. A jelmezben résztvevőket ismételtén kéri a rendezőség, azt pár sorban Fráter Erzsébet urhölgynek, Kossuth-utca 36 bejelenteni, hogy a menethez beoszthatók legyenek. Az estély kezdete 8 órakor.

— **Eladó faanyagok.** A földmívelési minisztérium vaskos kötetben foglalta össze

azokat a faanyagokat, amelyek az 1908. év folyamán eladásra kerülnek. A részletes ki mutatókat meg küldte a debreceni kereskedelmi és iparkamarának, ott az érdeklődőknek rendelkezésére áll.

— **Terjed a kanyaró.** Három-négy hete, hogy a városban fellépett a kanyaró, mely az utóbbi időben veszedelmesen kezd jár-vánnyá fajulni. Tegnap ismét egy halálesetet és öt megbetegést jelentettek be. A betegség különösen a kis gyermekek között pusztít nagy mértékben. Meggátlására a hatóság megett minden intézkedést.

— **Eljegyzés.** Deutsch Ignácnak, a „Hungária” kávéház billiárd főpinocéérének Margit leányát eljegyezte Grünwald Márton.

— **A város utcáinak fásítása.** Török Gábor főerdész kora tavasszal hozzá akar kezdeni a város utcáinak fásításához. Az utcafásítás céljaira 4000 korona póthitelt kért a várostól.

— **Kémény tűz.** Tegnap a késő esti órákban a Czegléd-utca 16. szám alól nagy tüzet jeleztek. Kivonult az egész tűzörség s csak aztán bizonyult be, hogy az egész csupán vaklárma volt. A Czegléd-utcan jelentelen kémény tűz ütött ki, melyet a kivonult tűzoltók pár perc alatt elfojtottak.

— **Öngyilkos kerékgyártó.** Rakamazról jelentik nekünk, hogy Posta Ferenc ottani 40 éves kerékgyártó, vasárnap délelőtt, mialatt családja a templomban volt, öngyilkossági szándékkal gyufaoldattal megmérgezte magát és meghalt. Tettének oka valószínűleg életunt-ság volt.

— **Mikor a tyúk kotkodácsol.** Bizonyos alkalmak kellene ahhoz, hogy a tyúk, a szárnyas világnak ezen kedvelt alakja kotkodácsoljon, de ilyen alkalom az is, ha tolvajok akarná simogatni a jeles állatot. Kovács Józsefné napszámos asszonyt is egy tyúk juttatta rendőrkézre. Ez a nő ugyanis tegnap beosont Brémer Lajos Hatvan-utca 55. szám alatti lakására és egy mosó teknőt s egy tyukot akart ellopní. Utközben azonban a tyúk elkezdett kotkodácsolni és a házbéliek a lopást ilyformán észrevették. Kovács Józsefnét a rendőrök be kisérték a bűnügyi osztályra, ahol letartóztatták.

— **A fellábu vasutas.** Pár napja történt, hogy Dobos Lajos nádudvari vasúti pályamunkás Püspökladányról Debrecenbe való utaztában a vonatról leesett és ebből kifolyólag fellabát elvesztette. A szerencsétlenség ügyében az ügyészség vizsgálatot indított és megállapította, hogy a szerencsétlenségért senkit felelősség nem terhel és Dobos Lajos saját vigyázatlanságának áldozata.

— **Ékszeroltvaj cseléd.** Borosi Ilés kabai lakos tegnap feljelentést tett a debreceni ügyészségen cselédje Keskeny Eszter ellen, aki tőle 90 korona értékű briliáns aranygyűrűjét ellopta és aztán megszökött. A tolvaj cselédfogatása iránt széleskörű nyomozás indult.

— **Egy német bonno** kerestetik egy nyolc éves fiúcska mellé. Cím a kiadóhivatalban.

— **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a helybeli anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Lajos Rozália róm. kath 1 éves, Koroknai József ev. ref. 61 éves, Kelesi Gáborné ev. ref. 23 éves.

A függetlenségi és 48-as párt értekezlete.

A diszidensek újra belépnek a pártba.

A nemzeti bank ügye.

— **Tavirat.** —

Budapest, január 9.

(Saját tudósítónktól.) Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt ma délután hat órakor értekezletet tartott Hoitsy Pal elnök-lésével. Az értekezleten a kormány részéről jelen voltak Apponyi Albert gróf kuitusz-miniszter és Gánther Antal igazságügy-miniszter, továbbá Meskó László igazságügyi és Mezőssy Bela földmívelésügyi államtitkárok. — A jegyzőkönyvet Halász Lajos vezette.

Elnök bejelenti, hogy a mai ülést a párt elnöke, Kossuth Ferenc (Lelkes éljenzés) gyengélkedő állapota miatt nem vezetheti, bejelenti, hogy a közelmúltban a párt kötelekéből kilépett képviselők közül többen visszakivántak lépni a pártba. Nézete szerint azokat, akik csak azért léptek ki a pártból, hogy adott szavuknak helyt álljanak és akik kilépésük után a párt szándékait nem gyanusították meg és a párt ellen agitációt nem folytattak, szíves barátsággal vissza kell fogadnia a pártnak. Eddig Majthényi Adám és Szász József jelentették be a pártba való belépésüket. Az értekezlet ezt helyeslőleg tudomásul vette.

Ezután az értekezlet a függetlenségi párt részéről a bankbizottságba szavazás után a következőket jelölte: Batthyány Tivadar gróf, Bethlen István gróf, Eitner Zsigmond, Éber Antal, Földes Bela, Gotthard Sandor, Hoitsy Pal, Holló Lajos, Mérey Lajos, Nagy Dezső, Szemere Huba, Teleki Arvéd gróf és Ugron Gábor. A jelölés megejtése után Barabás Béla hangoztatta, hogy a pártnak a huszonegyes bizottságba kiküldött tagjai szem előtt kell, hogy tartsák, hogy a pártnak határozott szándéka az önálló banknak megvalósítása. Szükségesnek tartja ezt kiemelni azért, hogy a közvélemény és különösen a függetlenségi pártba tartozó választópolgárok tisztában legyenek azzal, hogy itt nem csürés csavarásról, halasztásról van szó, hanem az önálló magyar banknak előkészítéséről.

Hoitsy Pal elnök bejelenti, hogy a VI. kerületi függetlenségi és 48-as párt szombaton, e hó 11-én este 8 órakor 300 új tagot avat föl, köztük Günther Antal igazságügy-minisztert: Kéri a párt tagjait, hogy avatási ünnepélyen minél számosabban jelenjenek meg.

Nagy Dezső megemlékszik arról, hogy a pénzügyi bizottság tegnapi ülésén szóba került a fővárosi törvény revíziójának kérdése és ezzel kapcsolatosan a belügyminiszter nyilatkozataról a hírlapokban olyan közlemények jelentek meg, amelyek alkalmasak arra, hogy a függetlenségi pártban nyugtalanságot keltsenek.

Felvilágosítást kér a pénzügyi bizottság ülésén jelen volt párttagoktól, hogy a lapok közleményei mennyiben fedik a valóságot.

A függetlenségi párt óhajtja a fővárosi törvény revízióját teljesen demokratikus alapon. A maga részéről ma beszélt a belügyminiszterrel, aki kijelentette, hogy a fővárosi törvény revíziójára vonatkozó javaslatot még ezen az országgyűlésen fogja bejeszteni és tárgyalatni. Ez őt és azt hiszi, a függetlenségi pártot is teljesen megnyugtatja.

Holló Lajos kijelenti, hogy résztvett a pénzügyi bizottság tegnapi ülésén, de sem ő, sem az ott jelenlévő párttagok nem találtak a belügyminiszter nyilatkozatában semmi olyant, ami nem volna összeegyeztethető azon szigorú lojalitással, amelyben egy miniszter az őt támogató többségi párttal áll.

Maga a belügyminiszter is kijelentette, hogy a fővárosi törvény revíziója vonatkozó javaslatot be fogja terjeszteni. Különben is lehetetlennek tartja, hogy olyan korrekt gondolkodású férfi, mint Andrássy Gyula gróf, a függetlenségi párt támogatásával tagja legyen a kormánynak és ugyanakkor politikai összekötést keresen oly párttal, amely támadólag áll szemben az egész koalícióval és különösen a koalíció többségét alkotó függetlenségi pártal. A demokraták szeretik elhittetni, hogy ilyen összeköttetésük van, de Andrássy Gyula grófról ezt a fetevést kizártnak kell tartania. Nyugodjék meg a párt a belügyminiszter nyilatkozatában, amint a pénzügyi bizottság tagjai is teljesen megnyugodtak abban.

Horváth József (marosújvári) azon óhajtát fejezte ki, hogy mielőtt az általános választói jogról szóló törvényjavaslatot be terjesztik, a képviselőházban közöljék ezt nemcsak a pártok vezetőivel, hanem a pártok tagjaival is.

Ugron Gábor kijelenti, hogy a függetlenségi párt programjában is benne volt és benne van az általános választói jog. Ennek a megvalósítására vállalkozott a koalíció, amelynek élén olyan férfiak állnak, akiknek személye teljes garancia arra, hogy ez a javaslat a magyar nemzet érdekében megelégedően alkottatik meg. Várjuk meg a sort amikor a párt elé kerül ez a kérdés, akkor mindenkinek módja és alkalmja lesz, hogy a reformról a miniszter által benyújtandó részletes adatok figyelembe vételével véleményét kifejtse.

Apponyi Albert gróf szerint Horváth József felszólalása valamire vonatkozik, ami a dolgok rendes menetében ugyanis be fog következni. Mikor Andrássy Gyula gróf belügyminiszter kijelentette, hogy a törvényjavaslatot mielőtt az benyújtatnék, a pártok bizalmi férfiival megbeszéli ezzel egyáltalán nem zárta ki azt, hogy a pártok Összességé is ahhoz hozzá szóljon. Minden párt megvitathatja ezeket a javaslatokat olyan széles alapon, ahogy azt csak jónak látja. — Valahányszor a választói jogról van szó, hallani egyrészt azt, hogy minél előbb, másrészt azt, hogy minél később kell megvalósítani. A kormány a középután halad. Az általános választói jogról szóló törvényjavaslatot egy perccel sem nyújtja be előbb, mint amikor azt teljesen megéreltnek tartja, de azután egy perccel sem később. A koalíció kormányváltásának főoka éppen az volt, hogy ennek az elmellőzhetlen nagy reformnak az előkészítése olyanok kezébe kerüljön, akik mindenekelőtt a nemzet érdekeit képviselik.

Nagy Emil és Baross János a választói joggal kapcsolatosan szükségesnek tartják, hogy a függetlenségi párt, mint többségi párt tetteivel bizonyítsa be az ország többségét a kötő kisebbségeknek, hogy érdekeiket szíven viseli és ezért kívánják a képviselőházban amikor idején benyújtott öt indítványt az elfogadását. Gúntner Antal igazságügyminiszter szerint a miniszterelnök újv alkalmából elmondott beszéde a legégettebben szükséges reformok megjelölésére szorított és azért nem sorolta fel azokat a javaslatokat, amelyek az összes minisztériumokban előkészítés tárgyai. A maga részéről befejezte a végrehajtási novellát, az uszortörvényt, a büntetőörvénykönyv némely szakaszának módosításáról szóló törvényjavaslatot és ezenkívül készülében vannak más javaslatok is. Ehhez hasonló célzatu javaslatokon dolgoznak tudomása szerint a többi minisztériumok is. Egyéb tárgy nem lévén, az értekezlet véget ért.

Eszterházy Mária a külföldi támadások ellen.

A nemzetiségi kérdésről.

— Távirat. —

Budapest, január 9.

(Saját tudósítónktól.) Eszterházy Mária gróf, aki fényes elmére, nagykészségre és európai látkörre valló cikkeiben eddig is jelentős sikerrel verte vissza az angol, német

és francia sajtóban a Magyarország elleni külföldi laptámadásokat, most a bécsi „Zeit”-ban foglalkozik „Magyarország és a külföld” című közleményében a politikai helyzettel. Különös tekintettel a nemzetiségi kérdésre.

Mindenekelőtt a nemzeti küzdelem belső okait, céljait és irányát ismerteti, az érvek egész sorozatát vonultatja fel, hogy megérthetővé tegye a külföld előtt: mennvire igaztalanok az ellenünk intézett kirohanások, amelyeknek forrása minden esetben a nemzetiségi aknamunkára vezethetők vissza. A koalíció küzdele — mondja — elsősorban a nemzeti jogokért folyt, a parlamentarizmus védelméért és az alkotmányért, melynek épsége és tisztasága nem lehet a külföld politikusai előtt sem idegen, miután a nemzetiségek mozgalmá veszélyezteti az állameszmét, újat allja a nemzeti gondolatnak s a din sztia és a monarchia érdekeit is veszélyezteti.

Majd rátér arra a vádra, hogy a népiszkolákban erőszakosan magyarosítanak. Ezzel kapcsolatban ismerteti Apponyi gróf új törvényeit és rámutat arra a tényre, hogy nem kevesebb, mint hétezer olyan elemi iskola van az országban, amelyben még mindig nem tisztán magyar a tan nyelv.

Ez a körülmény egymagában is éles csapata annak a vakmerő és galád híresztelésnek, hogy Magyarországon éppen olyan kiméledenül bannak el a nemzetiségekkel, mint az oroszok és porosok. Azt talán mégsem lehet jó lélekkel tirannizmusnak nevezni.

Hangoztatja a cikkíró, hogy a magyar állampolgártól azt kívánják, hogy értsenek az állam nyelvén. Lám: az Amerikából visszavándorló tótok és románok alig egykét év alatt elsajátították az angol nyelvet, míg magyarul vénységükre sem tanulnak meg.

Örvendetesnek tartja, hogy Ausztriában az utóbbi hetekben új bangok hallatszanak. Békésebbek és józanabbak, mint csak a közel multban is. Érdekes és fölötte értékes cikkét azzal fejezi be, hogy valamint egykor a török esordak ellen Magyarország volt a védősziget, ugy most a nemzetiségek szabadságát és kulturáját a magyar nemzet tartja fenn Balkán kapuja előtt.

Az ez évi esküdtek.

Az esküdtek névsora.

Folytatólag közöljük az ez évre kisorsolt esküdtek névsorát:

Frank Rezső kereskedő, Frenczi Gyula kéményseprő-mester, dr. Freund Jenő ügyvéd, Fried Ernő könyvelő, Fröhner Béla birtokos, Fux Antal keresk. ak. tanár, Fürst A. Béla kávé, Geiger Simon kereskedő, Geréby Pal birtokos, Geder Mihály csizmadia, Glück Adolf ügynök, Goldberger Adolf üzletvezető, Gombos Ferenc hentes, Griezman Gyula cipész, Grosz Mór kereskedő, Gyarmathy István bir okos, Gyémánt Samu gazda, Gyönyösi Sándor gazda, Györfi Aladár kereskedő, Györfi József gazda, Halasi Péter gazda, Halasz Izidor vendéglős, Halmágyi József ügynök, dr. Haendel Vilmos jogtanár, Harsányi Bálint gazda, Hegedüs Emil fakeskedő, Hegedüs István építőmester, dr. Hegedüs Jenő ügyvéd, Hegedüs Sándor kereskedő, Hevesi Gábor gazda, Hidvéger Miklós bérlet, Hirschfeld Armin borkereskedő, Hochfelder Jakab ügynök, Hornyák András gazda, Horváth György birtokos, Horváth Mihály csizmadia, Horváth János építőmester, Hulka Ede gazda, Hüse János gazda, Iklódy András birtokos, Ippen J. József kereskedő, Jancsó Gyula asztalos, Jámbor Imre gazda, Jámbor János gazda, Jándi Ferenc hentes, dr. Jászy Viktor jogtanár, ifj. Jeney József bérlet, Jobbágy Ferenc hentes, Jolsvay Imre gazda, Kain József kereskedő, Kallós Ignác biz. titkár, Kardos Béla üzletvezető, Kaszanyitzky Andor kereskedő, Kaszás István gazda, Katona József gazda, Katona József gazda, Katz Samuel fakeskedő, Kálai Ferenc gazda, Kálmán Lajos kereskedő, Kálmán József bérlet, Keiser Adolf borkereskedő, Kelemen Gábor birtokos, Kellner Zsigmond fakeskedő, dr. Kemény Viktor ügyvéd, Keresztury János bádogos, Kerékgyártó Ist-

ván vállalkozó, Kerékgyártó István orgonakészítő, id. Kertész István gazda, Kertész László gazda, dr. Kiss György ügyvéd, Kis Ignác bádogos, Kis Kálmán magánhivatalnok, Kis Lajos timár, Kis Lajos sertéskereskedő, Kis József csizmadia, Kiszeli Sándor szabó, Klein Ignác kereskedő, Klein János bizt. hivatalnok, dr. Kocsár Fábó ügyvéd, Kocsis Lajos csizmadia, Kolb Jakab mészáros, Kollát Mihály gazda, Komlósi Dániel csizmadia, Komlósi Lajos kereskedő, Kontsek Géza kereskedő, Kontsek Kornél kereskedő, Kormos Mihály gazda, Kovács Béla asztalos, Kovács Ferenc timár, Kovács Gábor borkereskedő, Kovács István gazda, Kovács Kálmán hentes, Kovács Péter gazda, Kovács János kereskedő, id. Kovács József ügyvéd.

(Folytatjuk.)

Távirat és telefon.

Wekerle és Beck tanácskozása.

Budapest, január 9. Wekerle Sándor miniszterelnök ma több bécsi újságíró előtt kijelentette, hogy Beck osztrák miniszterelnökkel csakis a delegáció munkarendjéről tanácskozott.

Összevert horvát képviselőjelölt.

Zágráb, január 9. Ma itten egy Starcevic párti képviselőjelölt programbeszédet akart mondani, de aihogy a pódiumra fellépet, a hallgatóság lerántotta és összevissza verte.

Polónyi—Lengyel ügy.

Budapest, január 9. A budapesti államügyészség ma elkészült a Polónyi—Lengyel-féle ügy vádiratával.

A marokkói háború.

Madrid, január 8. A Correspondencia Militar jelenti, hogy a hadügyminiszter a királlyal es a miniszterelnökkel folytatott tanácskozás után kijelentette, hogy csak azon esetben küld Spanyolország Marokkóba csapatokat, ha az elkerülhetetlenül szükséges lesz. A melillai garnizon megerősítése elhatározott dolog azon esetre, ha a várost a törzsek megtámadják, vagy ha a szultán szupremáciájának és hatalmának fentartása céljából katonaságának támogatása szükségessé válik.

Madrid, január 8. El Mokrin marokkói külügyminiszter ma ideérkezett és meglátogatta Pchon francia külügyminisztert. Revoil francia nag követ a kölcsönügy rendezése érdekében Parisba utazott.

Közgazdaság.

Áru- és értéktőzsde.

— január 9. —

Budapesti gabonatőzsde.

Kezdetben 10 fillérral drágább, később változatlan áron kelt el néhány ezer mm. buza (50 kilogrammonként).

Rozs, zab, tengeri, árpa nyugodt.

A határidőüzlet.

A határidőüzlet szilárdan indult, az üzlet folyamán havazásra az árak gyengültek. A forgalom mérsékelt volt.

Az árak 50 kilogrammonként.

	Kezdete	Változás
Buza áprilisra 1908	1274	1272—1273
Buza októberre	1048	1041—1042
Rozs áprilisra	1133	1134—1135
Rozs októberre	914	922—913
Zab áprilisra	—	—
Zab októberre	826	823—822
Tengeri májusra	712	714—710

Budapesti értéktőzsde.

A mai előtőzsde szilárd irányzattal nyílt meg. Később bécsi arbitrazs eladásokra némileg gyengült. — A forgalom mérsékelt maradt.

Arverési hirdetés.

A debreceni ref. collégium tulajdonához tartozó, a debreceni 988. számú telekjegyzőkönyvben 5709. hrsz. alatt felvett 13 hold 96 □ öl területű ondódi föld 10,400 korona kikiáltási árban, -- továbbá a debreceni 2393. számú telekjegyzőkönyvben 2530. hrsz. felvett József kir. here g u 42. sorsz. a. házastelek 30 000 korona kikiáltási árban, az ugyanazon telekjegyzőkönyvben 8199. hrsz. a. felvett 10 hold 778 □ öl területű ondódi föld 8000 kor. kikiáltási árban -- végül az ugyanazon telekjegyzőkönyvben 8735. hrsz. a. foglalt 11 hold 1312 □ öl ujosztású föld 5000 korona kikiáltási árban árverés alá bocsátatnak. Árverés megtartására a collegium háznagyi hivatalában 1908. évi február hó 27-ik napjának d. u. 3 órája kitűzetik. Árverelni szándékozók kötelesek az árverés kezdetén a becsárnak 10%-át bánatpénzül a háznagyi hivatalban letenni. Az árverés csak a collegium gazdasági tanácsának és az egyházkerület közgyűlésének jóváhagyása után emelkedik jogerőre. Az árverés többi feltételei a háznagyi hivatalban a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthők.

Kelt Debreczenben 1908. évi január 5.
1255 Collegiumi gazdasági tanács.

Delphin ivóvíz-szűrők raktára.

Hygenikus szempontból is ezélszerű a

gőz-mosógépet

beszerezni. Mángorló-, facsaró- és dagasztó gépekkel együtt raktáron van

Sesztina Lajos vaskereskedésében •
Debreczen, Piac-utca 23. szám. 837

Felhívás árajánlatra.

A kollégium gazdasági tanácsa a főiskolában levő 36 lakószoba ajtóinak 2052 kor.; valamint padlóinak 5010 koronával előirányzott költséggel a folyó év nyarán leendő megújítását elrendelte. E munhálóakra pályázat hirdettetik.

Felhivatnak az érdekelt asztalosmesterek, hogy árajánlataikat folyó évi foarúár hó 15-ik napjának déli 12 órájáig a kollégiumi háznagyi hivatalában adják be, hol a hivatalos órák alatt bővebb felvilágosítás nyerhető. Az előirányzott összegnek 10 százaléka készpénzben vagy elfogadható értékpapírban az árajánlathoz melléklendő.

Debreczen, 1908 január hó 9.
Az építő bizottság.

Dávidházy Kálmán és Társa

könyvkötészet, diszműkészítés és dobozgyár.

Debreczen, Fűveskert-utca 9. sz.

Nagyméretben kibővített könyvkötészetünk és diszműves műhelyünk mellett ajánjuk a mélyen tisztelt közönség figyelmébe legujabban berendezett

dobozgyárunkat,

hol a kereskedők, gyárak részére szükséges áru dobozokon kívül ezukrázati és gyógyszerészeti dobozok mindenféle kivitelben megrendelhetők és gyári árban gyorsan készíttetnek. A közönség számára gyakran szükséges csomagoló-dobozok egyenként is kaphatók. 617

Nem talál sehol

oly választékot őszi és téli

KEZTYÜKBEN

s érv kö tők, haskötők, kötszerek, valódi francia-, amerikai különlegességekben, mint

Schön Sándor

kesztyű, kötszer és orvosi műszertára DEBRECZEN, Piac-utca 12. szám. Stenczinger ház. 772

A téli alkalomra

felhívjuk az igen tisztelt fogyasztó közönséget valódi Orosz tea nagy választékban érkezett különlegességekre és kiváló finom teasüteményekre, valamint valódi Angol. belföldi rum és tisztán kezelt borainkra, u. m. Budai, Sashegyi vörös, Magyar, Rizling, Leányka, Somlyai, Neszmélyi Magyar asszu, Magyarádi stb. -- Dus választék színházi és csokoládé bonbonokban. -- A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve vagyunk kiváló tisztelettel 865

Szepessy Dezső és Társa
Kossuth-u. 17. Színházzalszemben.

BŐR kesztyűk o
kézi táskák
tárcák o o o
övek o o o o **JÓK**
legnagyobb választékban
Nagy András kesztyűgyárában,
Kistemplombazár.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

□ □ Apró hirdetések előre fizetendők. □ □

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg is beküldetik.

Elveszett a honvód huszár laktanyából egy kölyök kopó kan világos barna alap, fehér foltokkal kb. 50 cm. magas „Little boy” névre halgat. Megtaláló 10 korona jutalomban részesül.

Eladó bor. Monostor-Pályiban Váry Istvánnál 10 hektoliter kitünő homoki bor eladó.

50—90%-os rendkívül leszállítás Fűvészkert-utca 14. sz. alatt. Mielőtt karácsonyi vagy bármily aláalmi ajándékot vásárolna, el ne mulassza felkeresni a Harmathy könyvkereskedését Fűvészkert-u. 14. Disművek, regények, ifjúsági könyvek, diszkótésű zsoltárok, Révész, Tompa, Szász, Dobos, Hock imakönyvek, zeneművek, szakácskönyvek; Emlék, képeslap és bélyegalbumok, finom magy., francia levélpapírok, családi dobozok, képeslapok, olaj aquarel és vízfesték dobozok, festővasznak, esetek, asztali tentatartók, zsebkések, zsebirók, egészségi szivarkahüvelyek, hegedűfelszerelések, karácsonyfadíszek s még sok fel nem sorolt ajándéktárgyak, dus választékban, most rendkívüli árszállítással kaphatók. Könyvjegyzék ingyen.

Varróleányok női ruhavarráshoz felvételnek. Fenyőné Zugó-u. 6. sz.

Földvári L.

Debreceni Első Elektrotechnikai gyárja Kossuth-u. 1. Gyárt és árusít mindenféle elektrotechnikai cikkeket. Berendez lakások, üzletek és üzletek és gyárak részére; Villamos világítást, erőátvitelt, házi és magán telefonokat, villamhárítót és villamos csengőket, ennek javítását és évi jókarban tartását, legjutányosabban eszközli. Saját motorerővel berendezett, rézsiszolás, nikkelezés és galvanizálás. Villamos szblámpák K 170-től. — Képes árjegyzék ingyen.

Fűszer-üzletet veszek Debreczenben, esetleg más Hajdumegyeyi városban. Cim a kiadóhivatalban.

Fiatál házaspár, kik egy jónevű grófnál hosszabb ideig szolgáltak, megfelelő állást keresnek. A feleség szakácsnénak vagy gazdaszónynak alkalmazható. A férj elfogad irodaszolgái vagy pénzbeszedő állást is, esetleg óvadékkal. Cim a kiadóban.

Eladó a Vörösmarti-utca 24. sz. ház. — Úszanott egy csinos zongora is eladó.

Seprőgyári gépek és 15,000 db seprőnyél legjobb karban eladó. Szencs Lipót, Nagymihály.

Répa. Takarmány- vagy cukorrépát keresek megvételre. Az árajánlatok Szaploneczay Lajos főszolgabíró Máramaros címzendők.

Kanári madarak finom változatos hangfutammal éneklők, olcsón beszerezhető Péterfia utca 26.

Nagy lakás fürdőszobával, villanyvilágítással, nagy istálló és kocsiszinnel 1908 május 1-re kiadó. Bővebb felvilágosítás Piac-utca 52. sz. a ügyvédi irodában kapható.

5 szobás uri lakás külön udvarral május 1-re kiadó. Értekezhetni lehet Hatvan-u. 42.

Fűszerkereskedők figyelmébe.

Tíz métermázsza megszemelt borsó, bab van eladó. Cim a kiadóhivatalban. 1247

A legszebb és leghasznosabb karácsonyi és újévi ajándék

egy jó varró- és himzőgép,

mely a legjobb minőségben szerezhető be **GEDŐ ADOLF** varrógép és kerékpár nagyraktárában DEBRECZEN, Piac-utca 56. sz. a megyeháza mellett. Gépjeim jóságáért 6 évi írásbéli szavatosságot vállalok. Eladások kedvező részletfizetésre is a legmérsékeltébb árak mellett. Javitó műhely, varrógép és kerékpár alkatrészek nagyraktára.

Dalmatin a legjobb rovar és féregirtó 20, 30 és 50 f. szab. dobozban.

Dalmatin takarékosság szempontjából rendkívül célszerű és a gummi-fecskendőt fölöslegessé teszi. Használatban kitünő hatásáért és egyszerű kezeléséért kedveltségnek örvend.

Dalmatin minden fűszer-kereskedésben kapható. ○ ○ ○ ○ ○
Főlerakat: 531

Stella vegyészeti-gyár ○ ○

LEDERMANN D. Budapest, VII. Ne-felejt-utca 39.

Villamos világítás és erőátvitel.

Fényes világítás a dr. Wolfram lámpákkal. Lakások, kávéházak és vendéglők, üzletek, kirakatok részére. Berendezések szolid és a legkiválóbb szakszerűséggel készülnek. T. c. megrendelőimnek a Dr. Just Wolfram lámpákat félárban adom. A legjobb hazai gyártmányu Motorok nálam rendelhetők meg. Telefon, szobacsengő bevezetések jutányos áron 802

Fazekas Imre

Villamos-Világítási és Erőátviteli Vállalat, az egyesült izzólámpa villamossági r. t. képviselője. Iroda és raktár Piac-u. 77. Telefonsz. 567.

**Látványosság a fővárosban.
„Deák Ferencz-Szálloda“.**

Budapest, VIII. Agteleky-u. 7. Csendes családi szálloda. Fényes berendezés. 75 szoba, központi légfűtés, villanyvilágítás, amerikai önműködő rézmosdók fürdők, fényesen berendezett kávéház, mérsékelt árak. 3 pernyi a keleti pályaudvartól. Tulajdonos: **Pallai Miksa.** 1116

Donogán és Somossy

Debreczen, kistemplombazár.

Báli idényre

csipke ruhák, batist ruhák, legdivatosabb se-lyem kelmék. Francia himzett batistok.

Óriási választék!

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreceni építésvezetősége

(Piac-utca 72. sz.) által készíttetnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek **díjtalanul** szolgál. Villágítótestek, csillárok és szerelvények **dus választéka.**

Telefon szám: 568. 1063

A farsangi idényre!

különösen ajánljuk alkalmi, estélyi és báliruhák, jelmezek és estélyi köpenyek elkészítésére divat szalonunkat ○ ○

Bosznay J. és Társa

325 divatruházában

Debreczen, Kossuth-u. 5.

**László Zsigmond
állatorvosi rendelőirodája**

nagy és kis állatok részére.

Foganatosít helyben és vidéken:

Állatvizsgálatokat, védő-

ojtásokat, heréléseket, tu-

berkulinozási eljárásokat,

állatbiztosításokat, állat-

állományok rendszeres

évi felügyeletét, kosmeti-

kai operatiokat. ==

Debreczen, Csapó-u. 30.

Telefon 558. szám.